

Стенографски дневник

на

2-ро заседание

Петък, 9 април 1954 г.

(Открито в 15 ч.)

Председателствувал подпредседателят Петър Попзлатев

Секретари: Живка Живкова Вълкова и Иван Златев Куршумов

СЪДЪРЖАНИЕ

Дневен ред:	Стр.	Стр.
Законопроект за държавния народно стопански план за 1954 г. (Продължение на разискванията)	22	Аспарух Темелков 28 Тодор Стоянов 29
Говорили: Стоян Павлов	22	Приемане 31
Манол Стойнов	25	Освобождаване от длъжност главния прокурор на Народната република Димитър Георгиев Запрянов и избиране за главен прокурор на Народната република Йордан Неделчев Чобанов 32
Стоянка Богданова Тошкина	27	Закриване на сесията 32

Председателстващ Петър Попзлатев: (Звъни) Присъствуват нужното число народни представители. Обявявам заседанието за открито.

Другари и другарки народни представители! Продължаваме разискванията по законопроекта за държавния народно стопански план за 1954 г.

Давам думата на записалия се да говори народен представител др. Стоян Павлов.

Стоян Павлов: (От трибуната) Другари и другарки народни представители! На настоящата втора извънредна сесия на Народното събрание правителството ни е предоставило да обсъдим и гласуваме народно стопанския план на Републиката за 1954 г., което ще рече ние конкретно да определим стопанската програма, всеотдайната дейност на народното ни правителство за през настоящата година за по-нататъшното развитие на народното ни стопанство и за по-нататъшното подобряване благосъстоянието на трудещия се наш народ.

Тази от изключителна важност работа Народното събрание ще извърши един месец след като Шестият конгрес на Българската комунистическа партия взе важни решения, прие Директивата по втория петгодишен стопански план и на първо място постави за разрешаване главната задача — рязкото издигане на материалното и културното равнище на трудещите се през близките няколко години.

Направената от другаря Червенков задълбочена равносметка пред Шестия конгрес на партията на икономическото и културното развитие на страната с пределна яснота показва всеотдайния подем в развитието на народното ни стопанство през периода на първата петилетка. Нашата родина от изостанала аграрна страна с примитивно обработвана земя се превърна в индустриална, със системно уедряващи се селски стопанства и с широко приложение в него на модерната машинна агротехника, респективно стъпила на социалистически релси.

С всяка измината година, с всеки изминат месец и ден трудещият се наш народ под ръководството на Българската комунистическа партия превръща в живо дело заветите на безсмъртния вожд и учител на българския народ — Георги Димитров, за бързото ликвидиране на нашата икономическа изостаналост и за срочното построяване на социализма в нашата страна.

Резултатите тук са огромни и безспорни. Пред очите на нашия народ бързо се менят стопанският и културният облик на Димитровската ни родина. С изключително бързи темпове растат един след друг величествените корпуси на нови заводи, язовири, електроцентрали, един след друг влизат в строй нови промишлени мощности. Успешно се проучват недрата на нашата земя. В резултат на това са открити нови минни с неизчерпаеми подземни богатства, открити са и продължават да бъдат откривани в нашата страна богати нефтени залежи.

Постигнати са колосални успехи в областта на културно-битовото строителство. За времето през първата петилетка за задоволяване битовите нужди на трудещите се бяха построени нови жилища върху 3 400 000 кв. м площ. През същото време бяха построени, разширени и оборудвани с най-съвършена техника над 700 промишлени предприятия. Построени и пуснати бяха в експлоатация нови яп. линии, напоителни системи и пр. Построени бяха нови болници, санаториу-

ми, почивни домове, построени бяха и обзаведени 283 училища и пр.

Направената равносметка по изпълнението на Първия петгодишен стопански план показва колосалното и невидяно досега по своите размери строителство във всички области на стопанския ни и културен живот. Можем със смелост и гордост да отбележим, че историята в нашата страна отпреди 9 септември 1944 г. не познава да е имало таква грандиозно строителство, не са запомнени и изкадени такива темпове, с които се развива и процъфтява народното ни стопанство, науката и културата. Историята на нашата страна не познава да са полагани някога такива грижи за човека, за подрастващото поколение, каквито сега се полагат от партията и народното ни правителство.

Предсрочното изпълнение на първата петилетка разкри прекрасните възможности за успешното изпълнение на стопанския план за 1953 г.

Нашата промишленост — водещият ни клон в народното стопанство, изпълни производствения си план за 1953 г. 100,6%, като народното ни стопанство получи фабриката и полуфабриката с 12% в повече в сравнение с 1952 г. В това число голямо количество валцовани черни метали, парни котли, инструментални и селскостопански машини, електромотори, целулоза, азотни торове, сярна и азотна киселина, строителни материали и пр. Подоброено бе качеството на асортимента на производствените стоки. Общо за републиканската промишленост по предварителни данни себестойността на произведената продукция бе снижена с 3%, а производителността на труда бе увеличена близо със 7%. Тези успехи се дължат на по-голямата активност на работническите и инженерно-техническите колективи, на разгорялото се социалистическо съревнование, на все по-успешното внедряване на изпитаните съветски и наши прогресивни машини в промишлеността, строителството и селското стопанство.

Изпълнението на плана в областта на селското стопанство отбеляза значителни успехи. Общо производството на зърнените култури е с 20% по-голямо в сравнение с 1952 г. Продуктивното животновъдство в обществения и частния сектор отбеляза също значителни успехи. Броят на говедата в трудово-кооперативните земеделски стопанства е параснал с 3,5%, а на кравите с 6% в сравнение с 1952 г.

По предварителни данни националният доход през 1953 г. се е увеличил с 16%, а реалният доход на работниците и служителите е увеличен с около 10%.

Тези данни са убедително доказателство за значителното подобряване благосъстоянието на трудещите се. В резултат на героичния труд на нашия трудов народ, на неговата борба за изпълнение на стопанските планове дойде и няколкократното намаление на цени на стоките за широко потребление. Това донесе след себе си значително увеличение реалната заплата на работниците и служителите. Повишиха се и доходите на трудещите се селяни.

Резултатите от постигнатите успехи при изпълнението на първата петилетка и големите успехи от изпълнението на стопанския план за 1953 г. са красноречиво доказателство за извършващото се в нашата страна огромно преобразователно дело. Тези резултати са неоспоримо потвърждение за големите грижи, които партията и народната ни власт полагат за по-нататъшното благополучие на нашия народ, за неговото до-

бруване и културно издигане. Тези успехи на стопанския ни фронт бяха възможни благодарение на неопенимата братска и безкористна помощ, която щедро получаваме от братския Съветски съюз и страните с народна демокрация. Тези успехи се дължат още и на разгърнатата се творческа енергия и активност на работническата класа, на трудещите се селяни — кооператори и некооператори, дължат се на волята и творческия ентузиазъм на целия ни трудов народ. Дължат се на това, че трудещите се в нашата страна все по-добре разбират и неотклонно следват генералната линия на партията за плановете социалистическо строителство, за ускорения всеотрастен подем на народното ни стопанство и по-нататъшното повишаване на собственото си материално и културно равнище. Ето защо те все повече приемат народностопанските планове като свое кървено дело и се борят за тяхното изпълнение, съзнавайки, че работят не за капиталиста-експлоататор, а за себе си, за своята родина, за щастливото си светло бъдеще.

Другари и другарки народни представители! Предложеният ни от правителството за обсъждане и одобрение народностопански план за 1954 г. е план на втората година от нашата втора петилетка. В него са предвидени за разрешаване големи и сложни строителни, културни, здравни и просветни мероприятия, залегнали в решенията на Шестия конгрес на Българската комунистическа партия.

В стопанския план за 1954 г. са въплътени грижите на партията и Народното ни правителство за нашето социалистическо строителство, за по-нататъшното още по-мощно развитие на народното ни стопанство, за постоянното подобряване на здравето, културното и материалното благосъстояние на трудещия се наш народ. Той е ярка манифестация на нашата мирна политика, на нашето мирно социалистическо строителство.

В народностопанския план за 1954 г. се предвижда общата промишлена продукция да нарастне с 8,2% в сравнение с тази, достигната през 1953 г. Предвижда се по-голямо развитие на производството на средствата за производство. За системното преодоляване недостига на електрическа енергия се предвижда да бъдат пуснати нови енергийни мощности. Значително ще бъде увеличено производството на каменни въглища, на черни и цветни метали, на цемент и пр. Ще бъдат увеличени металообработвателната, химическата, текстилната, дърводобивната, хранително-вкусовата промишленост и пр.

В стопанския план за 1954 г. в областта на селското стопанство се предвижда значително подобрене механизацията на полската работа, внедряване в по-големи размери на агротехническите мероприятия в разните видове селскостопански процеси както в полевъдството, така и в животновъдството.

За подобряване работата на машинно-тракторните станции и държавните земеделски стопанства се предвижда внос на голямо количество нови комбайни, трактори и други селскостопански машини. Задачата, която ни поставя стопанският план в областта на селското стопанство, е да се осигурят още по-високи и устойчиви добиви от зърнените и техническите култури, увеличаване броя на селскостопанските животни и повишаване на тяхната продуктивност.

За успешно изпълнение на тази важна задача в плана за 1954 г. се предвижда огромно строителство на селскостопански сгради и жилищни домове към машинно-тракторните станции, държавните земеделски стопанства и трудово-кооперативните земеделски стопанства. Предвидено е също така завършване на започнатите и изграждане на нови напонтелни и отводителни системи.

В плана за 1954 г. е отделено голямо внимание за капиталното строителство, съсредоточено главно към репавиращите отрасли на народното ни стопанство, като завършване строежа и пускане в експлоатация на Содолия завод «Карл Маркс», Пеницилиновия завод, разширяване на редица предприятия и частично да влязат в експлоатация изворите «Александър Стамболийски» и «Георги Димитров». Предвидени са огромни капиталовложения за металургията и добивната промишленост, за електрификацията, транспорта, за геоложките и минните проучвания. Значителните средства, които се влагат в жилищното, културно-битовото и здравното строителство свидетелствуват за големите бащински грижи, които партията и правителството полагат за човека.

Най-важният фактор за успешното изпълнение на стопанските планове, за срочното построяване на социализма това е всемерното повишаване на производителността на труда. «Производителността на труда — писа Ленин — това в края на краищата е най-важното, най-главното за победата на новия обществен строй».

В тази връзка задачата, която ни поставя стопанският план за 1954 г. в мащаба на републиканската промишленост, производителността на труда трябва да нарастне с 5,4%, за строителството — 3,7%, за транспорта — 2,8%. Системното повишаване производителността на труда ускорява темповете на социалистическото развитие на народното стопанство, повишава производството, увеличава националния доход. От това най-много са заинтересувани трудещите се. С повишаване производителността на труда се увеличава техният доход, подобрява се материалното и културното им благосъстояние. Тази задача задължава преди всичко нас, партийните и обществените дейатели, стопанските и профсъюзните ръководители, добре да опознаваме същността и проблемите на палата в промишлеността, строителството и селското стопанство. Това много ще улесни нас, стопанските и обществените ръководители, по-добре да усвоим методите и ръководството по изпълнение на плана.

Другари и другарки народни представители! Колосалните мероприятия, залегнали в народностопанския план за 1954 г., са въплътение на генералната линия на партията за ускореното социалистическо строителство, за следващото още по-мощно развитие и процъфтяване на народното ни стопанство, за по-нататъшното повишаване материалното и културното благосъстояние на нашия народ.

Разгледани тези мероприятия в окръжен мащаб, залегнали в стопанския план за 1954 г., още по-ярко изпъкват пред очите на трудещите се, те стават още по-близки и родни за тях.

Предвиденото строителство в стопанския план по линията на отделните министерства и ведомства, като комунално-жилищно строителство, създаване на нови социални, здравни, културни и пр. мероприятия в Сталински окръг са далечно несравними с тези, които бяха залегнали и изпълнени по стопанския план за 1953 г.

Така например: по линията на народните съвети, на промишлените предприятия, на държавните земеделски стопанства, на машинно-тракторните станции и другите ведомства, като нямаме предвид частната инициатива, за която правителството отделя големи грижи и внимание, през 1954 г. ще бъдат построени нови 112 жилищни блока и други 7 ще бъдат довършени. За техническото и организационното укрепване на машинно-тракторните станции в окръга предвижда се да бъдат построени 6 нови ремонтни работилници и съответно нови хангари за машинно-тракторния парк, ще бъдат доставени нови комбайни, трактори и други причапки селскостопански машини.

За по-нататъшното стопанско и организационно укрепване на трудово-кооперативните земеделски стопанства и на държавните земеделски стопанства в окръга ще бъдат построени близо два пъти повече стопански сгради в сравнение с 1953 г., като конюшни, краварници, телчарници, свинарници, зърнохранилища и пр. За подобряване племенната порода на общественото и частното животновъдство ще бъдат доставени необходими расови разплодници.

По стопанския план за 1954 г. са залегнали за изпълнение колосални мероприятия за подобряване на организацията и научно-изследователската работа на Селскостопанския научно-изследователски институт «Вълко Червенков» в Добруджа. От същия се очаква да представи на селското ни стопанство нови сортови семена от зърнените и фуражните култури. Предвидено е строителство на четири нови склада за горивни и смазочни материали и други 6 склада на Държавното обединение «Зърнени храни».

По линията на народната просвета ще бъдат построени и обзаведени 6 нови училища, в това число и едно училище за трудови резерви в гр. Сталин. Полудневните и седмичните детски градини ще бъдат увеличени с 6 броя или общият им брой за окръга ще стане 144 с 5800 посещаващи ги деца. Читалищното дело ще бъде подобро с построяването и обзавеждането на нови 5 културни дома.

За разширяване и подобрене на здравното дело в окръга се предвижда завършване строежа на околийската болница в Тервел. Предвижда се построяването на един санитарно-медицински пункт I категории, един здравен дом, една баня, учействите болници ще бъдат увеличени с нови 3 броя, селските здравни пунктове — с 8 и родилните домове в селата с нови 6, като същевременно общият брой на болничните легла на здравната мрежа в окръга ще бъде увеличен с нови 86 броя.

По линията на комуналното стопанство освен водоснабдяването на добруджанските селища, предвидено по 236-то постановление, ще бъдат водоснабдени нови 24 селища и обекти и ще бъде направено едно ново водохранилище.

По стопанския план за 1954 г. се предвижда завършване корекцията на р. Провадийска и р. Ана дере. Това важно мероприятие на народното ни правителство ще осигури отводняването и използването на няколко хиляди декара наводнена и пустееща, но изумително плодородна земя площ.

В народностопанския план за 1954 г. се предвиждат огромни мероприятия за разширяване на водния ни, речен и морски транспорт. В тази връзка трябва да отбележим радостния факт, че за разширяване и за дообзавеждане на първенца на родното ни отечествено корабостроене завод Корбсо «Георги Димитров» се предвиждат колосални капиталовложения. Можем да бъдем сигурни, че те няма да отидат напусто. Фактът, че допреди 9 септември 1944 г. в България бз немислимо построяването на кораби и за развитието на търговския ни флот бе необходимо да се купуват плавателни съдове от чужбина, за което трябваше да се изнася ценна златна валута, то само за времето от 1950 г. до днешна дата са построени и пуснати в експлоатация няколко десетки най-различни по вид и тонаж плавателни единици, кръстосващи понастоящем издълъж и шир близките и далечните морета, развявайки българския флаг и разнасяйки славата на нашите млади корабостроители и моряци.

Успоредно с разширяването на Корбсо «Георги Димитров» предвидени са не малко капиталовложения за дозавършване на започнатото през 1953 г. комунално-жилищно строителство, предназначено за задоволяване на културно-битовите нужди на работниците-корабостроители. В съседство със строителните площи на разширяващия се завод в разстояние само на една година израсна ново социалистическо селище, където ще живеят семействата на повече от 2 хиляди работници-корабостроители в красиви и хигиенични многоетажни жилища, при богато обзаведени магазини, детски градини, игрища, паркове.

градини и други културни и здравни мероприятия. «Тук някога бе блатисто пустеещо място — заявява старият строителен работник Раденко Петров. — Но дойде народната власт, дойдоха и братушките, съветските специалисти-строители, и гледката се промени». С това свое изказване бай Раденко отбелязва големите грижи на партията и правителството за човека, за най-ценния капитал на Републиката.

В народностопанския план за 1954 г. се предвиждат капиталовложения за окончателното завършване строежа на Содовия завод «Карл Маркс» и пускането му в експлоатация още през тази година. Това значи още през тази година нашата промишленост да бъде снабдена с наша родна калцинирана сода, с бикарбонат и сода наустик. Това ще бъде нова крупна победа на стопанския ни фронт. С предвидените капиталовложения за построяване на цементовия завод край р. Девня и друг в гр. Сталин за електрически и нагревателни уреди се разширява още повече нашата промишленост, укрепва се още повече народното ни стопанство.

Другари и другарки народни представители! Едно от крупните мероприятия, предвидено по народностопанския план за 1954 г. в Сталински окръг, това е по-нататъшното изпълнение на постановлението на Централния комитет на партията и на Министерския съвет за преобразяване на Добруджа, за нейното по-нататъшно електрифициране, водоснабдяване и залесяване. Трета година, откакто е в изпълнение това постановление, и резултатите са налице. Досега са създадени над 60 000 декара държавни горски пояси и над 72 000 декара ползащитни пояси. През 1954 г. се предвижда залесяването на нови 22 000 декара горски и 27 000 декара ползащитни пояси. Ще бъдат засадени над 7600 декара лозя и около 12 000 декара овощни дръвчета. С това ще бъде разбита легендата, че в Добруджа лозя и овощни дръвчета не виреят.

Предвидено е механизацията на полската работа да достигне до 78%. Нови десетки хиляди декара обработваема площ ще бъдат земеустроени. Койко престъпно е било отношението на бившите противонародни правителства към добруджанското население се вижда от факта, че допреди 9 септември 1944 г. от всичко 450 селища в Добруджа нито едно не е било водоснабдено и електрифицирано. Тогава населението в Добруджа се е снабдявало с вода и своя добитък е напоявало от дълбоките, стигащи на места до 130 метра, кладенци, които често през летните горещини оставаха без вода. От започване изпълнението на постановлението досега са положени над 300 км водопроводни тръби, построени са 7 помпени станции, 3 кули-резервоари и над 80 водоема, като същевременно са водоснабдени 4 града и 37 села. По плана за 1954 г. за водоснабдяването на Добруджа е предвидено капиталовложенията да бъдат увеличени близо 3,5 пъти, което значи през 1954 г. да се положат нови 300 км водопроводни тръби, ще бъдат построени нови 6 кули-резервоари над 50 водоема. Ще бъде инсталирана водопроводната мрежа на нови 46 селища и пусната водата в други 68 села.

Докато до 1944 г. Добруджа тънеше в мрак, като само частично бяха електрифицирани градовете Толбухин, Силистра и Балчик, понастоящем, благодарение грижите на партията и народната ни власт, в 171 населени места са трейнали десетки хиляди електрически слънца, осветявайки пътя на трудещото се добруджанско население към утрешното му щастливо социалистическо бъдеще.

По стопанския план за 1954 г. е предвидено да бъдат построени 240 км нови далекопроводи из Добруджа, нови 70 трафлоста и над 400 км мрежа с ниско напрежение, като същевременно ще бъдат електрифицирани нови 64 села.

За построяване в Сталински окръг на нови напонтелни и отводителни системи по плана за 1954 г. се предвижда увеличение на капиталовложенията близо 6 пъти. Ще бъде завършен първият етап на Шабленската и Блатишката напонтелни системи. С това се обезпечава на първо време напояването на 15 000 декара наден за вода добруджански чернотен, откъдето земеделските стопани ще очакват нови и още по-високи добиви. Освен горните мероприятия, предвидено е разширяването на пътната мрежа. Нови шосета с дължина 45 км ще кръстосват добруджанската шир.

В резултат на геоложките проучвания, не другаде, а в недра на добруджанската степ бяха открити и понастоящем продължава откриването на богати нефтени залежи. Получава се така, че Добруджа не е само хлеботордна, но ще бъде и нефтоносна, ще стане действително златна Добруджа.

Както виждате, другари народни представители, не на думи, а на дело се преобразява Добруджа. С всяка измината година, с всеки изминат месец и ден пред очите на трудещия се народ се мени стопанският и културен облик на Добруджа, изменя се там природата. С бързи темпове се осъществява вековната мечта на добруджанското население за изобилие на вода и светлина. Сега там животът става по-радостен и по-честит.

Другари и другарки народни представители! Претворените в живо дело големи мероприятия по първия петгодишен стопански план, успешното изпълнение на стопанския план за 1953 г., предвидените за изпълнение огромни мероприятия по народно-стопанския план за 1954 г. свидетелствуват за твърдата и последователна политика на партията и народното правителство за по-нататъшното наше мирно социалистическо строителство, за големите бащински грижи, които се полагат за трудещия се наш народ, за неговото щастливо бъдеще.

Достатъчно ще да е да бъде посетена и на място да се види как се преобразява степна и безводна Добруджа, да се посетят

и видят величествените строежи на Содовия завод «Карл Маркс», на Металургичния завод «Ленин», на Родопския минен басейн, нашите язовири и величествените електроцентрали и редицата други крупни строителни обекти, за да се убедят напълно и най-закоравелите фанатици, враговете на народната власт във великото, миролюбиво преобразователно дело, което понастоящем се извършва в нашата родина от партията и народното ни правителство във всички области на стопанския ни и културен живот.

Могат ли да се похвалят господата капиталистите от Северноамериканските съединени щати, Англия, Франция и от другите капиталистически държави с такива стопански успехи, каквито има у нас и в страните с народна демокрация? Решително казано, не могат. Докато в Съветския съюз и в другите страни с народна демокрация стопанските планове се изпълняват и преизпълняват, цените на стоките за широко потребление се намаляват и непрекъснато расте националният доход и благосъстоянието на трудещите се, съвсем друга е картината в страните от капиталистическия свят. Безработицата, гладът и нищетата са постоянен спътник на трудещите се в тези страни.

Докато печалбите на североамериканските монополи бележат астрономически цифри, реалната заплата на заетите в промишлеността работници от 1944 г. до 1949 г. е спаднала с 30%, а цените на продоволствените стоки са увеличени с над 34%. Според официалните данни на статистиката, в Северноамериканските съединени щати цифрата на безработните работници надминава 4 милиона души, а на частично безработните надминава 10 милиона, като, разбира се, тук истинската картина се старателно прикрива. В Англия официалните данни говорят, че от 1945 г. до 1953 г. цените на стоките на дребно са се увеличили с 45%, а покупателната стойност на лирата стерлинга е спаднала с 33%.

Югославянските трудещи се посрещнаха 1954 г. с ново повишение на цените на житото, месото и другите стоки с 20—30%. Приблизително с толкова е увеличена и цената на индустриалните стоки. В началото на тази година с правителствена наредба бяха увеличени наемите с 50%, а заплатите на работниците намалени с 20—30%. Армията на безработните в Югославия отдавна надхвърля цифрата 500 хиляди души.

Непрекъснато расте скъпотията и в Турция. В «Гедже постас» от 18 февруари т. г. писа, че историята на Турция не помни подобна скъпотия. Така например според съобщението на в. «Сон телеграф» дървеното масло за два месеца е поскъпнало с 62%, сапунът с повече от 33%. Цените на редица стоки са увеличени от 50 до 60%, а броят на безработните възлиза над 2 милиона души. В същото време сумите, предвидени за подготовката на нова война, надвишават всички други разходи по бюджета. Върху гърба на народа, паще турският в. «Герчек», се товарят данък след данък, бreme след бreme. Който се опита да продума нещо против данъците, откъсват му езика, който много си отвари очите — затварят му ги, който вдига ръка — счупват му я.

Тежките военни разходи, жестоката експлоатация на чуждите и местните експлоататори в Гърция са понижали извънредно много жизненото равнище на гръцкия народ. Според публикуваните данни във в. «Вима» цените на дребно са повишени с 23,8%, а цените на селските произведения — с 11%.

В капиталистическа Белгия в резултат на участието ѝ в североатлантическия съюз постоянно се понижават жизненото равнище на белгийските трудещи се, характеризиращо се с увеличение цените на дребно от 20 до 30%.

Такава е, другари, съдбата на трудещите се там, където има експлоатация на човека от човека, където господствува капиталистическата система, където няма планово стопанство, където царят стихийност в промишлеността, стопански упадък и постоянни кризи, безработица, глад и нищета, непрестанни социални конфликти — ето такава е картината в капиталистическия свят.

Докато промишленият производство в капиталистическите страни тъпче на едно място и икономиката в тези страни се развива едностранчиво и все повече се милитаризира вследствие на бясната подготовка на нова война, мирната икономика на Съветския съюз и на страните с народна демокрация е в непрекъснат подем, непознаваща кризи, осигуряваща системно повишаване жизненото равнище на трудещите се.

По тази възходяща линия на непрекъснатия стопански подем се движи икономиката и на нашата страна. Това е така, защото нашето стопанство е планово, социалистическо стопанство и се намира в здравите ръце на Българската комунистическа партия.

Другари и другарки народни представители! Народностопанският план за 1954 г. е напреднал план, но реален и напълно изпълним. За неговото изпълнение ще е необходимо да бъде мобилизирана политическата и трудовата активност на широките народни маси за по-нататъшното всеотдайно разгаряне на социалистическото съвнование, разпиряване на стахановското движение, изучаване и разпространяване опита на челниците в производството, внедряване изпитаните съветски и наши почини в производството, разгаряне на борбата за икономии на материали и суровини, за снижение на себестойността, за високо качество на произведената продукция и богат асортимент от промишлени стоки.

Сега основната задача, която седи пред нас, пред работническата маса, пред трудещите се селяни и целия български народ, това е да мобилизираме всичките си сили, цялата си енергия и съзнание за изпълнението на народностопанския план за

1954 г. Успешното изпълнение на тази първостепенна задача ще доведе до още по-голямо подобрене на материалното и културното благосъстояние на трудещия се наш народ, ще се здрави още повече боевият работническо-селски съюз, ще се укрепи още повече морално-политическото единство на трудещия се наш народ.

Тази задача с чувство на висока патриотична гордост ще бъде изпълнена от работническата класа, от трудещите се селяни, от целия трудов наш народ.

Заявявам, че напълно одобрявам предложения ни за одобрение народностопански план за 1954 г. За такъв реален стопански план, разкриващ такива светли хоризонти и осигуряващ още по-голямо благосъстояние на нашия трудов народ, ще гласувам с удоволствие (Ръкопляскания)

Председателстващ Петър Попзлатев: Има думата по законопроекта народният представител др. Манол Стойнов.

Манол Стойнов: (От трибуната) Другари и другарки народни представители! Общото развитие на нашата Народна република се извършва по-определено от началото на 1947 г. по директивите за държавния народностопански план. Ролата и изпълнението на този план в основна линия поставяше за цел определени политически и икономически задачи.

Изпълнението на двегодишния държавен народностопански план завърши през 1948 г. възстановителния период на нашето народно стопанство. С този план за пръв път развитието на българското народно стопанство се постави на планови начала. Като основна икономическа задача първият народностопански план поставяше тази: за достигането и надминаването на довоенното ниво във всички отрасли на производството. Този план постигна набилизани за него и не малки за времето успехи, между другото и за поставяне основите предимно за нашата тежка индустрия.

Първият петгодишен народностопански план, който, както е известно, беше изпълнен предсрочно в 1953 г., реализира главната задача — построяването на икономическите и културните основи на социализма в България по пътя на индустриализацията на страната, на кооперирането и машинизирането на селското стопанство и занаятчийството. В него, както е известно, бяха включени много по-широки задачи, тъй като при поставянето му в действие бяха налице нови, много по-благоприятни условия.

Осъщественият през 1953 г. петгодишен план внесе големи структурни социално-икономически изменения. Този план стана истинска научна обосновавана програма за изграждането основите на социалистическата икономика в страната. В процеса на цялостното му изпълнение той се гради и екзекутира почти напълно успешно по всички показатели върху изчерпателното познаване и върно прозрение във всичките вътрешни и външни условия за подпомагането и за достигането на неговите цели. Благодарение именно на това факт е, че социалистическите форми станаха у нас господстващи в почти всички стопански отрасли.

Постиженията на първия наш народностопански план в частта на изпълнението им са панорамни грандиозни. Когато те остават вече зад нас като величави победи на трудещите се от нашите градове и села, на хилядите герои на социалистическия труд, стахановци и рационализатори, на всички хора на труда, на целия честно действащ народ, който спонтанно въздава признание на Българската комунистическа партия и на Отечествения фронт, при нашата оценка на този прекрасен резултат ние ще си спомняме и ще преценяваме в истинското им значение за нас връзките ни с народнодемократичните страни, на първо място особено връзките ни с братския Съветски съюз, които ни осигуриха решителната икономическа помощ за осъществяване на широката преобразователна програма в нашата страна. Неопценимата стопанска помощ, която ни даваше с щедра ръка и продължава да дава Съветският съюз, е основата на нашето преустройство по пътя на социализма. Без тази помощ, без помощта на великата страна на социализма СССР ние не бихме могли да осъществим достигнатата фаза на социалистическото стопанство у нас, ние не бихме могли да преминем към по-нататъшно развитие на това стопанство.

Другари и другарки народни представители! На основата на нашите успехи в социалистическото строителство подчертано бяха изтъкнати главните възможности за продължаването на това строителство без прекъсване, за неговото разширяване до онези предели, които осъществяват предпоставката на новия социално-икономически строй за благополучието на всички трудещи се в нашата страна. Все от същата тази основа изходи VI конгрес на Българската комунистическа партия, за да приеме директивата през втората петилетка да се обезпечи сериозен подем на развитието на редица определени отрасли от народното ни стопанство. На тази основа е съставен и представеният на нашето внимание за обсъждане и утвърждаване от Народното събрание законопроект за държавния народностопански план на Републиката за 1954 г.

Какви са показателите за държавния народностопански план за 1954 г., какво е неговото съдържание? С всички тези интересни подробности, с множеството творчески и полезни за народа мероприятия, които ще трябва да бъдат реализирани през годината на изпълнението цялостно и по отрасли чрез отделните министерства и ведомства, с това ние можахме да се запознаем от слушаното вчера подробно изложение, изнесено от подпредседателя на Министерския съвет и председател на Държавната планова комисия др. Георги Чанков. Няма никакво съмнение, че народностопанският план за 1954 г. във всич-

ките негови показатели към посоката на капиталното строителство, на промишлеността, на селското и горското стопанство, на транспорта и съобщенията, по стокооборота и пр., както се съдържат в предложения законопроект и самия план, обхваща такива конкретни изпълнения, които ще бъдат реален и сигурно осъществен принос за развитието на общото държавно стопанство и за благоденствието на българския народ.

Без нужда от повторение на изобилните ориентировачни данни, които се съдържат в изложението на подпредседателя на Министерския съвет др. Георги Чанков, без нужда от това да се повтарят за възприемане от другарите народни представители уточнените подробни сведения в разглеждания законопроект може да се каже, че в рамките на перспективния план за пет години от втория петгодишен народностопански план с начало на изпълнението 1953 г., според директивата за развитието на Народната република България е включен обемът на капиталовложенията за отделните отрасли от народното стопанство и съответно значително увеличаване процента на резултата дъм края на 1957 г. за всеки от тези отрасли. Предвидени са за целта и в такова построение и необходимите държавни кредити.

По плана за 1954 г. в областта на селското стопанство ще се ликвидират сериозни недостатъци. В областта пък на промишлеността ще се осигурят преди всичко развитието на електрификацията и каменовъгленото производство и др., като постоянно ще се увеличава производството на стоки за широко народно потребление. Изпълнението на задачите по втория държавен народностопански план и това на плана за 1954 г. ще гарантира ритмичното изпълнение и планомерното развитие на народното стопанство, продължаващо с успех строителството на социализма в България и ще доведе до осъществяването на главната задача на втората петилетка — рязко подобряване на материалното и културното благосъстояние на трудещите се.

Държавният народностопански план за 1954 г. като част от народностопанския план за втората петилетка включва сумираните в министерствата и ведомствата мероприятия от стопански, икономически за общо развитие характер, които ще трябва да се реализират неотменно през текущата 1954 г. Включени са тук в цялостния план плановете на отделните министерства и на ведомствата. Включен е тук и надлъжно одобреният от Министерския съвет и с негово постановление план на Софийския градски народен съвет на депутатите на трудещите се. Касае се до стопанския план на съвета, при изпълнението на който ще продължава да се развива през 1954 г. нашата столица, столицата на Народна република България. Няма спор по това, че столичният град не е град и не принадлежи само на населяващите го софийски граждани, на стотиците хиляди тук живущи трудещи се! Това е първият град на нашата република, гордостта на целия български народ! От всеотрасно негово развитие без друго се интересуват трудещите се от всички предели на нашата страна, желаяйки неговото развитие във всички направления, с най-ускорени темпове и в рамките на най-широка обхватност на наложителните за изпълнение мероприятия. Освен това тук е съсредоточена най-голямата стопанска и културна дейност. Тук е значительна държавната и местната промишленост, тук е нашата национална представителност. Поради това, като народен представител от софийските градски избирателни райони, искам да се спра по-специално и с по-пълни изяснения на предвижданията в стопанския план на Столичния градски народен съвет на депутатите на трудещите се за 1954 г. като част на същите от общия народностопански план за текущата година. В този план с оглед потребността непрекъснато да се задоволяват нарастващите нужди на софийското гражданство във всяко отношение са залегнали за разрешението като основни конкретно определени стопански политически задачи, решението на които ще трябва да последва между другото и въз основа на поумната от собствените наши слабости при изпълнението на първия петилетен план.

Какви са най-съществените за момента и за 1954 г. нови на Столичния градски народен съвет на депутатите на трудещите се задачи?

За по-нататъшното увеличение на производството във всички промишлени отрасли, като чувствително се подобри качеството на предметите за народно потребление за сметка на по-пълното използване на местните суровини и отпадъците от републиканската промишленост. Да се разшири асортиментът на стоките, да се подобри работата изобщо и да се разшири мрежата на работилниците за шийдане и услуги, като се направи всичко възможно да се подобри качеството и намали стойността на услугите;

за по-нататъшното увеличение на строителството и особено това на жилищни сгради за подобряване на жилищните условия на работниците и служителите и за облекчаване на много тежката жилищна криза в столицата;

за подобряване на масовия пътнически транспорт и на товарния автотранспорт с увеличаване на транспортния парк и подобро поддържане на съществуващия такъв;

за чувствително подобряване работата от комуналните предприятия — баните, хотелите, жилищния фонд, водоснабдяването, чистотата и т. н., които при сегашната им наличност и състояние не съответствуват на нарастващите нужди и изисквания на големия столичен град;

за увеличаване на стокооборота на дребно еднакво в търговската мрежа и в тази за общественото хранене;

за осигуряване на по-високи и устойчиви добиви от растениевъдството, увеличаване броя и повишаване продуктивността на селскостопанските животни в присъединените към столицата 20 села;

за по-нататъшното подобряване на работата в областта на народното здраве и запазване здравето на трудещите се, с разширение на болничните и други лечебни заведения в района на столицата и

за подобряване на работата в учебните заведения, като се увеличи чувствително броят на учащите се тук и на завършващите класове чрез откриване за целта на нови учебни заведения за децата от училищата и от предучилищната възраст.

Одобреният от Министерския съвет стопански план за 1954 година на Столичния градски народен съвет на депутатите на трудещите се е реален, по-напрегнат от този за 1953 г. и най-важното — добре обвързан по всички показатели. По отделните му отрасли този план има такова съдържание:

Първо, по промишлеността. Общият обем на промишлена продукция, която трябва да дадат предприятията на Столичния градски народен съвет на депутатите на трудещите се през тази година, е с 14% по-голям в сравнение с изпълнението през 1953 г. и с 31,8% спрямо постигнатото през 1952 г.

По подотрасли в самата промишленост ръстът на обема на продукцията ще нарастне, както следва: в отрасъл металообработване, в сравнение с постигнатото през 1953 г., с 9,7%, а спрямо отчета на 1952 г. — с 60,2%. Ще бъдат произведени през годината осем тролейбуса, една четириосен четири моторна мотриси, 9 автобусни ремаркета, 110 шосейни фургона за нуждите на Министерството на строените, 225 10-тонни мостови кантари за трудово-кооперативните земеделски стопанства, 85 каминни каруцери, голям брой готварски печки, разни видове чугунени отливки, лопати, ключове, брави, платформи и много други.

Шивашката промишленост се предвижда да нарастне общо с 6% в сравнение с постигнатото през 1953 г., а спрямо 1952 г. — с 48,8%. Ще бъдат произведени в повече в сравнение с 1953 г. горно облекло, комплекти, с 9%, в това число памучно с 23%, юргани с 20,5%, дюшети с 38%.

Текстилната промишленост ще нарастне с 26% в сравнение с изпълнението на този отрасъл през 1953 г. и с 43% спрямо 1952 г. Ще бъдат произведени през годината памучен трикотаж и памучни тъкани от отпадъчни материали. Ще се увеличи обемът на промишлените услуги в този отрасъл с 2,4%.

Обемът на отрасъл дървопреработване ще се увеличи в сравнение с 1953 г. с 14%, в това число услуги с 11,8%. Ще бъдат произведени мебели за широко потребление с 39% в повече в сравнение с достигнатото през 1953 г.

Обемът на обувната промишленост ще нарастне през тази година с 5,5% в сравнение с 1953 г., а с 25% в повече спрямо постигнатото през 1952 г. Чувствително се увеличава обемът на услугите в този отрасъл — 31,5% за извършване на обувки, поставяне на подметки и други видове услуги.

Хранително-вкусовата промишленост ще се увеличи през 1954 г. в сравнение с 1953 г. с 13%, а в сравнение с 1952 г. — с 22,5%. Ще бъдат преработени и дадени на софийското гражданство през тази година в повече в сравнение с 1953 г. пастеризирано мляко с 42,5% и кисело мляко с 29%, безалкохолни напитки с 37,5%, плодови консерви с 24% и т. н.

През годината чувствително ще се увеличи производството на базалтови плочи и на бетонни бордюри с оглед да може да се задоволят нуждите на строителството по поставянето на бордюри и плочки.

Второ, по капиталните вложения. Най-важният отрасъл от стопанския план на Столичния градски народен съвет на депутатите на трудещите се за 1945 г. е планът за капиталните вложения.

Поради извънредно големите засага нужди на столицата най-вече от жилища, а и от училища, детски домове и градини, водопроводи, канали и др., още при подработването на проектоплана за 1954 г. се направи предложение пред Министерския съвет и Държавната планова комисия за заделяне на повече лимитни средства на съвета за тази цел.

Тук трябва да отбележа, че Министерският съвет правилно разбра тези нужди и увеличи чувствително лимитните средства на съвета за 1954 г. в сравнение с 1953 г. Това особено важи за капиталовложенията в културно-битовите отрасли.

Планът за капиталните вложения на Софийския градски народен съвет на депутатите на трудещите се за 1954 г. е със 70% по-голям в сравнение с изпълнението през изтеклата 1953 г. Самите капиталовложения на съвета за 1954 г. с направление по отрасли имат следния характер и вид:

Културно-битови отрасли. За този отрасъл ще бъдат изразходвани 91% от лимитните средства, определени по плана за капиталните вложения, в това число за просвета и култура 9%, за народно здраве и социални грижи 2,2%, за жилищно строителство 35%, за административно строителство 0,68% и за комунални мероприятия 44,5%.

От заделените средства за просвета и култура през настоящата година ще бъдат построени: 1 училище с общежитие, 2 нови училища, ще се довърши едно училище, ще се направи пристройка на 1 училище и надстройка на друго. С построяването на тези училища ще се даде възможност на съвета да настане 1830 ученика в удобни и хигиенични сгради, помещения и класни стаи, или със 17% в повече в сравнение с 1953 г. Освен това все за нуждите на просветата са заделени средства за построяването на 2 детски градини с капацитет 200 деца. Ще се довършат и определени строителства за улеснение на физкултурните занимания на учащите се през всички сезони на годината.

Със средствата по плана за народното здраве през годината ще бъде построена сграда за детски ясли за 80 деца, ще се из-

върши преустройство на една от големите градски поликлиники, ще се довърши строителството на друга районна поликлиника и ще се извърши надстройката на болницата за заразни болести за целия град, преустройството на туберкулозен диспансер в Димитровския район и ще се доставят болнични асансьори и други лимитни медицински съоръжения.

Най-голям дял от определените на Столичния градски народен съвет на депутатите на трудещите се по плана лимитни средства ще се изразходват за жилищно строителство. Тези средства са с 62% в повече в сравнение с изпълнението по плана за жилищно строителство през 1953 г. Ще бъдат построени 601 апартамента с жилищна площ 57 648 кв. м. или с 45% повече в сравнение с 1953 г. За облекчаване на жилищната криза в столицата и за създаване на по-добри условия за живеене на трудещите се от София през 1954 г. ще бъдат завършени изостанали от миналата година няколко жилищни обекта, между които и нови постройки — жилищна сграда при завод «6 септември», общежитие за хлебарски работници и др. Ще бъдат построени и едноетажни жилищни сгради в крайните квартали на столицата с стойност 1 411 000 лв., изключая стойността на материалите, които се получиха при разрушаването на старите сгради в София.

Независимо от увеличеното жилищно строителство, което ще се строи по плана на Столичния градски народен съвет на депутатите на трудещите се, през 1954 г. ще бъдат построени в района на столицата жилищни сгради и от различните министерства и ведомства с брой на апартаментите около 2000 и с увеличение на жилищната площ от 160 000 кв. метра.

За облекчаване на масовия пътнически транспорт освен осемте тролейбусни коли, които ще бъдат произведени от трамвайния завод на съвета, ще се доставят 6 нови автобусни коли. За същата цел ще бъдат монтирани 5 нови групи токоизправителни станции за трансформиране на тока от променлив на прав. През тази година ще се продължи една от най-претоварените трамвайни линии, тази за кв. «Надежда» до с. Връбница.

За задоволяване на парасналите нужди на съвета от товарен автотранспорт по плана за 1954 г. ще бъдат доставени от чужбина 35 броя автоколя.

В тази връзка трябва да отбележа, че по плана на съвета са отделени значителни средства за строеж на други комунални мероприятия, а именно: продължаване строежа на сградата в центъра на града за представителен хотел и направата на общ колектор в центъра, построяване на голям и масивен мост за трамвайната линия, продължение направата на нов капаж на минералния извор в центъра и пр.

През годината ще бъдат построени нови 17 865 линейни метра улични водопроводи, т. е. със 130% в повече в сравнение с 1953 г., ще се поставят 54 000 линейни метра бетонни бордюри, или с 99% в повече, отколкото през 1953 г., ще се поставят плочки по тротоарите на 26 600 кв. м. или със 146% в повече в сравнение с миналата 1953 г., ще се направят 14 880 линейни метра улични канали — с 55% в повече от построяната на такива през 1953 г.

В плана за капиталните вложения за 1954 г. е включен и строежът на градския топлопровод от ТЕЦ «Сталин» до центъра на града, от който ще се отопляват почти всички големи сгради в централната градска част.

Значителни средства, които се отделят за развитието и подобряването на селското стопанство, за доставка на земеделски машини, за стопанство «Витоша», за машини за нуждите на градската търговия, за механизацията на строителството и за други дейности на предприятията на съвета.

Съобразявайки, че основната задача, която се поставя за разрешаване с Втория петгодишен план, обща с тази за рязкото подобряване на материалното и културното благосъстояние на трудещите се, в Столичния градски народен съвет на депутатите на трудещите се се подработи своевременно и вече одобри от Министерския съвет планът за проектиране и построяване работи през 1954 г. В този план са заложени за проектиране обектите, които ще се строят през 1955 г. Включени са там за проучване и такива обекти, особено жилища, които ще се застрояват през 1956 г. Ще се проектират също така за строеж през 1955 г. нови училища, както и за разширяване на такива, с оглед значително да се подобри условията за учебно-възпитателната работа за децата на трудещите се в София, като се увеличат местата за около 2000 ученици. В плана за проектиране и построяване работи на съвета са заложени за проектиране и други обекти: за водопроводи, за канали, за детски ясли, за поставяне на плочки и др.

Обемът на стокооборота за 1954 г. е с 5,6% по-голям в сравнение с постигнатото през 1953 г., в това число: в търговската мрежа 5,6% и в общественото хранене с 10,9%. В социален разрез планът за стокооборота ще се изпълнява през 1954 г. от държавния сектор 74,8%, от кооперативния сектор 24,7% и от частния сектор 0,5%. От общия обем на стокооборота, определен по плана за държавния сектор, 58,3% ще се изпълняват от търговските организации на Столичния градски съвет на депутатите на трудещите се.

През тази година се предвижда софийското гражданство да получи в сравнение с 1953 г. в повече помощни тъкани с 22%, вълнени и копирени тъкани с 27%, памучен трикотаж с 58%, обувки с 28%, сапун с 11%, печки с 88%, мляко с 28% и т. н.

Само търговските организации към Столичния народен съвет на депутатите на трудещите се през тази година ще открият в столицата 95 нови заведения за търговия на дребно и обществено хранене, или 5 магазини за бакалски стоки, 8 за про-

мишлени стоки, 20 за плодове и зеленчуци, 5 за месо и месни продукти, 10 за хляб и хлебни изделия, 24 ресторанта и пивници, 23 сладкарници.

По плана на Столичния градски народен съвет на депутатите на трудещите се за 1954 г. се предвижда в сектора на животновъдството броят на кравите да се увеличи със 7,9%, на свинете със 7,5% на птиците с 22%, а броят на овцете да се намали с 9,9% в сравнение с достигнатото през 1953 г. Намалението броя на овцете е съобразено и се дължи на липсата на достатъчно паша в района (на присъединените към столицата села и за да се даде възможност за увеличение на фуражната база за изхранването на кравите).

Засетите площи със зеленчуци се предвижда да се увеличат със 7,3%, с фуражни култури с 33,2%, а за сметка на това да се намалят засетите площи със зърнени храни с 8,2% и с технически култури с 25%. Това изменение се налага от обстоятелството, че в района на столицата трябва да се развива преди всичко животновъдството и зеленчуковото производство, за да може населението да се снабдява по-отблизо с повече мляко и зеленчуци.

По плана на народната просвета Столичният градски народен съвет на депутатите на трудещите се ще увеличи през годината с 2 броя детски градини, групите със 17 броя, а приеманите деца в тях с 677 в сравнение с постигнатото през 1953 г. Ще се увеличат и сезонните детски градини в присъединените селища към София от 10 на 14 броя, а броят на децата от 171 на 440.

През 1954 г. броят на учещите се в училищата ще се увеличи с 10,1% в сравнение с 1953 г., а на завършилите последните класове с 6,5%. Ще се увеличи броят на летиуващите деца в извънградски лагери и лагери-школи. При ръст на общия подем на промишлената продукция за 1954 г. с 14% по неизменни цени спрямо изпълнението на плана за миналата година броят на работниците в производствените дейности на съвета ще нарастне с 3,3%.

Средната годишна изработка на работник е предвидена в плана да нарастне с 4,1%, а средната годишна заплата с 2,3%. Както се вижда, разликата между изработката и средната годишна заплата на един работник е само 1,8%, което представлява натрупванията, които общо съветът следва да даде през 1954 г. за социалистическото строителство. Посочените проценти между показателите на плана по труда показват, че планът е напълно реален и че предприятият на Столичния градски народен съвет на депутатите на трудещите се се устройват нормално в него. Спийсаният брой на другия промишлен персонал през 1954 г. е предвиден по плана средно да нарастне с 4,1% в сравнение с постигнатия през миналата година.

Промислените предприятия на Столичния градски народен съвет на депутатите на трудещите се през годината трябва да достигнат 6% снижение на себестойността на промишлената продукция. Този процент е напълно реален и при осъществяване на набелязаните мероприятия ще могат да се постигнат и по-големи резултати.

В сектора на строителството, изпълнявано от строителните организации при съвета, трябва да се снижи себестойността от проектометната стойност на обектите с 9,9%. С това ще се реализират икономии в размер на 4 222 000 лв. и от строителството, изпълнявано по стопански начин, с 14,1%, с което ще се намали стойността му с 294 000 лв.

Другари и другарки народни представители! Във връзка с това изложение, което третира фактите такива, каквито те са документирани и ще приключат с резултат, аз искам да подчертая целесъобразния обхват и големите възможности, осигурени на народните съвети за достигане на материалната и културната продуктивност на тяхната дейност. Аз искам по този случай да изтъкна пред вас грижите и нагътстванията на партията и правителството, които освен всичко друго правят еднакво сигурен и недалим възхода на общото и всестранно развитие на Народната република България. Аз искам да изтъкна как всичко това, как изпълнението на държавния народностопански план за 1954 г. излязло и в неговите рамки за отделните ведомства идва по несъмнен начин да осигури културно-битовите подобрения на нашия народ, как всичко това беше най-съществената предпоставка за проведеното от правителството и Централния комитет на партията много чувствително намаление на цените в големия списък на четвъртото поред намаление на всички стоки за широко народно потребление. Аз използвам най-сетне случая да споделя с другарите народни представители както апела за изпълнение и прилежание на плана за 1954 г., така и голямата радост и готовността на нашия народ, с които той посреща Втория петгодишен държавен народностопански план и в частност този, който ще се реализира през текущата година. Заедно с всичко това декларирам, че ще гласувам за одобрението на предложения законопроект за утвърждаване на народностопанския план за 1954 г. (Ръкопляскания)

Председателстващ Петър Поизлатев: Има думата народната представителка др. Стоянка Богданова Тошнина.

Стоянка Богданова Тошнина: (От трибуната). Другари и другарки народни представители! За разрешаване на основната задача, поставена от Шестия конгрес на партията, за рязкото подобряване на материалното и културното благосъстояние на трудещите се, от най-голямо значение ще бъде успешното изпълнение на стопанския план за 1954 г. В това отношение изключително важна роля ще играе изпълнението на плана за селското стопанство, с което ще се увеличи производството на

селскостопански продукти за консумация — на хлебни произведения, месо, мляко, яйца, зеленчуци и др. Освен това ще има повече суровини за нашата родна промишленост, както и повече стоки, които ще можем да разнесем на външния пазар, като: тютюн, розово и други етерични масла и др.

Директивите на Втория петгодишен план напълно отговарят на поставените задачи. В тях се предвиждат големи средства за бърз подем в развитието на селското стопанство. Повече от два пъти се увеличават капиталовложенията, предназначени за механизацията на селското стопанство, за водното строителство, за подобряване на животновъдството, за строителството в ТКЗС. С особени грижи се отнася народната власт към механизацията на селското стопанство. Още за 1954 г. се предвижда бързо увеличаване на машинно-тракторния парк. Това означава, че селскостопанската техника ще бъде по-голяма, отколкото досега. За поддържането и ремонтването на машинно-тракторния парк се предвижда да се разширят и дообзаведат с инструментални машини и съоръжения съществуващите ремонтни заводи, да се осигурят всички машинно-тракторни станции с добре обзаведени ремонтни работилници, с необходимите нефтобази, навеси и хангари за комбайните, тракторите и вършачките. Радостно е и това, което е отбелязано в плана за 1954 г., че ще се увеличи производството на родната промишленост за селското стопанство чрез разширяване на сега съществуващите заводи, като завода за селскостопански машини «Георги Димитров», Химкомбината «Сталин», строителството на завода за син камък, на нови ремонтни заводи, които предприятията са предназначени изключително за нуждите на селското стопанство.

Наред с това самите трудово-кооперативни земеделски стопанства, ползвайки 70% държавни кредити и 30% собствени средства, ще извършат строителство на 1360 комашни, 1750 краварници, 3280 птичарници и ще се снабдят с не по-малко от 3000 камиона. Такава помощ от държавата към селото, таква големи грижи на партията и правителството, на народната власт за бърз подем в селското стопанство, каквито ги има у нас, не могат да съществуват в нито една капиталистическа страна.

Досега в Пловдивски окръг бяха открити и обзаведени с най-нова съветска техника 10 машинно-тракторни станции, броят на тракторите стигна 634, приравнени към 15 конски сили. За пръв път през първата петилетка в окръга бяха дадени 80 нови съветски комбайна. Сега строителството в ТКЗС и обзаведането на МТС с нови работилници и машини ще бъде още по-голямо. Нови машинно-тракторни станции ще се открият в окръга за обработване на специализираните отрасли. Това ще позволи механизирани обработката на такива култури като тютюна, лозарството, овощарството, зеленчуковото производство и т. н. Това ще бъде от голямо значение за трудещите се от Пловдивски окръг, защото тези култури са високо интензивни и отнемат голямо количество ръчен труд. С механизирането на този труд кооператорите от окръга ще отделят още по-голямо внимание за увеличаване добивите от всички култури и всички площи.

Радостни и благодарни сме на правителството, че в Пловдивски окръг сега се строи такъв гигант, какъвто е водосиловият път Батак-Дебръщица, който от края на 1957 г. ще дава на нашата страна 90 000 киловатчаса електроенергия. Строителството на водосиловия път Батак-Дебръщица е от особено голямо значение за селското стопанство в Пловдивски окръг, защото с неговото завършване нашето поливно земеделие, което обхваща близо 800 000 декара, ще получи постоянна електроенергия и заедно с това ще се разширят поливните площи чрез изграждане на нови помпени станции, нови 170 000 декара площ ще се напояват само от водите на язовира «Батак», който ще се изгради по водосиловия път.

С увеличаването на поливното земеделие в Пловдивски окръг, за което втората петилетка и планът за 1954 г. разкриват богати възможности, ще се увеличат още повече добивите от селскостопански култури, а заедно с това и доходите на нашите кооператори и частни стопанства.

За изпълнението на този план ще заработят с още по-големи сили трудещите се от Пловдивски окръг. С най-голямо желание и младежки ентузиазъм ще работим ние трактористите, защото ние се родихме благодарение на победата на 9 септември 1944 г. и израстнахме в борбата за изпълнението на нашата първа петилетка. Ние изпитваме вече добрите резултати от изпълнението на първата петилетка. Нашият живот стана по-добър. Това особено много почувствувахме след четвъртото намаление на цените, което дойде в резултат на успешното изпълнение на първия петгодишен план и плановете от първата година на втората петилетка. Особено много се подобри и животът на механизаторите от селското стопанство след излизането на постановлението на Централния комитет на Българската комунистическа партия за по-нататъшния подем на селското стопанство. Къде преди 9 септември 1944 г. един беден младеж или девойка са имали възможност да се качат и оседлай трактори! Това го нямаше. Но благодарение на победата на 9 септември 1944 г., която извоювахме, се даде възможност на всеки младеж, който желае, да оседлае трактор или комбайн и да стане герой на социалистическия труд.

С изпълнението на първата петилетка израснаха много първенци механизатори, трактористи и комбайнери от Пловдивски окръг, като др. Илия Панчев — комбайнер, сега народен представител, който през 1953 г. овърша с комбайна си 920 тона жито и 127 тона слънчоглед, като Ангел Попов, който овърша 900 тона, като тракторния бригадир Иван Стойчев от МТС Го-

лямо Конаре, който получи от 4749 декара по 324 кг пшеница от декар и др.

Планът за 1954 г. ще вдъхнови нашия народ, а най-вече механизаторите от селското стопанство в страната и Пловдивски окръг, за още по-ентусиазирана борба за неговото изпълнение.

Аз напълно одобрявам плана за 1954 г., като сама ще се включа с нашата девическа тракторна бригада от МТС в Пазарджик за неговото изпълнение и преизпълнение. (Ръкопляскания)

Председателстващ Петър Попалатов: Има думата народният представител др. Аспарух Темелков.

Аспарух Темелков: (От трибуната) Другарки и другари! Народни представители! За пръв път в историята на българския парламентарен живот на това място застава човек на театралното изкуство в качеството си на народен представител.

Как ли би звучал този факт, върнат в миналото, тогава когато прогресивните хора на нашето изкуство чувстваха по петите си вонящия дъх на полицейските псета и мечтахта за времето, когато и за българския артист ще настанат добри дни — да видят изгряващото слънце на новия ден и с упование, радост и надежда извикваха скъпото име на страната, в която това слънце беше отдавна изгряло.

И сега, изправен на тази висока трибуна, аз не мога да прогоня тъжния спомен от онова черно минало, за онова тъмно царство, което широко отваряше вратите на подлостта и щедро раздаваше благодеяния на посредствеността и приспособлеността. Аз чувствавам и виждам страданията и сълзите на ония наши талантливци колеги, които така рано загаснаха от тежките, непоносими условия, в които бяха поставени да работят и творят. Много от тях си отидоха огорчени и отвратени от апатията, безучастието и безчувствието на управляващите тогава фактори.

Днес, заедно с големите бащински грижи на партията и народното ни правителство за всеотдайното развитие и процъфтяване на науката и изкуството и подпомагането на творческите и жизнените условия на техните носители, те се удостоават и с голямата чест да бъдат избраници на народа. По такъв начин се осъществява принципът на истинската демокрация, на представителството.

Нашата народна власт измени коренно целия вид на нашето творческо съществуване и го целеустреми.

Новите творчески задачи, поставени пред нас от партията и правителството и от съветската и новата българска драматургия, ни показват новото отношение към труда — как да изобразяваме героите на социалистическия труд и да вдъхновяваме хората на този труд към трудови подвизи.

В основата на новите проблеми пред нас се поставя благородната задача да изучаваме и превъплътяваме в сценични образи обикновения трудов човек с неговите тежкотни, стремени и устрем за създаване на новия хубав живот, за установяване на мира и братската дружба между народите на земята; да бичуваме страстно недъзите на прогниващия капитализъм с неговите нечовешки закони, в основата на които лежи експлоатацията на човек от човека, да горим от възмущение против расовата дискриминация, против търговците с човешко месо и да вешаем близкия неизбежен край на озверения развратен свят, края на капиталистическия строй.

Народната ни власт постави науката, изкуствата и културата в служба на пробудения се народ, а неговите труженици приучава да обичат и милеят за своя прекрасен, чистостъргачен и трудолюбив народ, да живеят с неговите нужди и болки.

Вратите на театрите бяха широко отворени за масовия зрител, за строителите на новия живот. Театралното изкуство, наука и литература станаха мощно средство за възпитание на масите в съответствие със задачите на строящия се социализъм у нас.

Ние се учим посредством бележити представители на съветското изкуство, наши скъпи гости, да разбираме социалната същност на изкуството, какво значи да бъдем творци на дълбоко социалното, остро политическото в нашето изкуство, че артистът не трябва да бъде стоиц в страни, както в миналото, а спокоен съзерцател на живота, а такъв със страстно отношение към явленията в нашия културно-обществено-политически живот, да бъдем организатори на съзнанието на зрителя, да му помагаме да приеме правилно от класово гледище живота на сцената.

Хората на изкуството днес са свободни щастливи творци.

Огромният прираст в нашата страна на науката, културата и изкуството изигра голяма роля във възпитанието и превъплъщението на трудещите се. Те стимулираха огромното социалистическо съревнование и небивалия по размах трудов подем.

Няма нито един сектор в нашето национално изкуство, култура и наука, в което да не се е почувствувала ръководната бащинска грижа на партията. Партията чрез изказвания на др. Вълко Червенков ни учи за огромното значение на борбата на идеологическия фронт, за изграждане на основите на социализма. Пред дейците на науката, изкуството и литературата са поставени днес редица задачи. Ние трябва да се борим за овладяване на метода на социалистическия реализъм, метода на правдивото, художествено отразяване на живота.

У нас се рушат стари обществени порядки и отношения. Израстват нови социалистически хора. Този наш нов бит, тези наши социалистически хора следва да бъдат правдиво представени чрез литературата, театъра, живописа. Ние трябва да

се борим против влиянието на формализма, естетизма, декадентщината.

Ние трябва да овладяваме богатия съветски опит в областта на науката, изкуството и литературата, за развитието на които е необходимо задълбочено изучаване и прилагане на постиженията на съветската социалистическа култура, най-прогресивната култура в света.

Великото, творческото движение на нашия народ към социализма се съвпада с бурния и непрекъснат растеж на нашата наука, култура и изкуство. Успоредно с непрекъснатото подобряване на материалното благосъстояние на трудещите се върви и постоянното задоволяване на техните растящи културни потребности.

Успехите на нашата култура и по-специално на нашето изкуство през последните години са възможни на основите на онези могъщ икономически подем на нашата страна, който рязко измени материалното положение на широките народни маси, разгърна тяхната творческа инициатива, умножи техните интереси и потребности, повиши техните изисквания, а заедно с това създаде материалните предпоставки за една голяма по размах и значение творческа дейност във всички сектори на нашето изкуство: музика, театър, изобразителни изкуства и пр.

Нашето изкуство, насочено от мъдрите указания на партията, се обръща с лице към живота, за да възвее величието и градивния труд на широките народни маси и да навлезе трайно в тяхното ежедневие.

Заедно с крупните стопански предприятия в редица градове на нашата страна се построиха нови театри и опери, обзаведоха се нови симфонични оркестри, създадоха се картинни галерии. Ако през 1948 г. нашата страна имаше две държавни опери и един музикален театър, днес ние имаме пет държавни опери и един музикален театър. През последните години в градовете Пловдив, Хасково, Толбухин и Плевен бяха новопостроени и възобновени театрални сгради, а в момента се строят нови театрални сгради в Русе и Димитровград. В 14 градове в нашата страна се създадоха картинни галерии, в които се съхранява и предоставя на вниманието на най-широките трудещи се слоеве значителните постижения на нашето изобразително изкуство. Четири нови симфонични оркестри бяха изградени в последните години в градовете Русе, Бургас, Плевен и Димитрово.

Такива крупни прояви за толкова късо време е немислимо да търсим в който и да било момент от миналото на нашия театрален, музикален и художествен живот.

През 1952 г. беше проведено обсъждане на състоянието и задачите на българската драма и работата на театрите с драматичните писатели, а през 1953 г. се проведе обсъждане на системата на Станиславски и внедряването ѝ в работата на нашите театри. Състояха се дискусии върху състоянието и задачите на политическия плакат, илюстрацията и карикатурата. Бяха проведени прегледи на българското музикално творчество, втори преглед на държавните симфонични оркестри през 1951 г. и две общобългарски състезания за деца и юноши — пианисти и цигулари, през 1949—1952 г. През есента на 1953 г. се проведе преглед на нашето цирково изкуство.

Тези прегледи, състезания и обсъждания показаха убедително, че творческите кадри от всички сектори на нашето изкуство все по-решително се обръщат към животопетущите проблеми на живота. От друга страна самите те бяха важен момент в разкриване на слабостите, съществуващи все още в нашето изкуство, и набелязване на мерки за тяхното решително преодоляване, за по-ясно свързване на изкуството с живота на трудещите се, за създаване на високохудожествени творби.

Със законна гордост ние следим и отчитаме високите постижения на нашето изкуство у нас и в чужбина. На третия музикален международен младежки фестивал в Берлин нашите млади изтъленици спечелиха 13 различни награди. На четвъртия световен младежки фестивал в Букурещ през 1953 г. младите представители на нашето изкуство получиха общо 37 награди, между които няколко първи, редица втори и една екстремна награда.

През последните години с помощта на съветски майстори, режисьори, балетни постановчици, художници Софийският оперен театър създаде крупни реалистични постановки, като «Евгений Онегин», «Иван Сусанин», «Борис Годунов», «Червеният мак», «Хайдушка песен» и др., които са гордост за българското оперно изкуство и влязоха в златния фонд на репертоара на Софийската народна опера.

Имаме и значителен напредък в драматическото изкуство и на българската драматургия, която след Петия конгрес на партията е с лице към актуалните въпроси и завоюва сериозно място в репертоара на театрите в страната.

Бяха създадени повече от 50 крупни симфонични творби, между които такива като увертюрата «Девети септември» и «Еврейска поема» от Панчо Владигеров; концерт за цигулка, музиката към филма «Тревога» от Любомир Пипков, музиката към филма «Под игото» и редица песни на народни мотиви от Филип Кутев; балетът «Хайдушка песен» от Александър Райчев, кантата «Да бъде ден» от Веселин Стоянов и др.

В последните общи художествени изложби се появиха редица възпущащи и със значително художествено майсторство творби, като «Слънце над родината» на Н. Мирчев, «Прощаване» на Стоян Венев, «Национално съвещание на първенците на ТКЗС» от бригадата на Дечко Узунев, «Към балкана» и «Пред убития другар» на Секул Крумов, «Корейски деца» на Димитър Даскалов и др.

След одържавяването на цирковете през 1949 г. и създаването на четири големи държавни цирка се започна системна работа за повишаване идейно-политическата и професионалната квалификация на цирковите артисти. Прегледът на цирковото изкуство, проведен през есента на 1953 г., отбеляза голямото развитие, което е претърпяло българското национално цирково изкуство главно в областта на художественото майсторство.

Ето такива са успехите, които дейците на нашето изкуство могат да отчетат, такъв е техният принос към съкровищницата на нашата култура.

През 1952—1953 г. броят на оперните представления нарасна на 960 с 694 912 посетители срещу 410 представления с 326 982 посетители през 1948 и 1949 г.

През 1953 г. броят на изнесените концерти от симфоничните оркестри възлиза на 1470 със 721 000 посетители срещу 848 концерта с 356 160 посетители предната година. През сезона 1952—1953 г. театрите в нашата страна са изнесли 5544 представления с 2 119 800 посетители срещу 3947 представления с 1 442 730 посетители през сезона 1951 г. Общата художествена изложба през 1953 г. беше посетена от повече от 50 000 души и повече от 50% от нейните експонати бяха откупени. Тези цифри сами по себе си достатъчно красноречиво говорят, че нашето изкуство е станало настъпна потребност за най-широките народни маси, че то тясно се е свързало с тяхното ежедневие, че то е свързано с техните мечти и стремежи, с техните възбуждения, с техния труд, с техните победи. Кога по-рано нашето изкуство е имало такава широка аудитория за въздействие, кога друг път то е имало такова неограничено поле за въздъхвяване и въздействие?

С всичко това творците на нашето изкуство отговориха на щедрата материална подкрепа, която ни беше оказана от държавата. Само през 1952—1953 г. писателите драматурзи получили 40 контрактиции на обща сума 341 500 лв., а създаването на говорим репертоар за цирковете — на сума 27 000 лв. По линията на музикалното изкуство от 1949 г. са сключени общо 47 контрактиции с композитори за 304 600 лева. В областта на изобразителното изкуство през 1949 г. и досега са сключени над 50 контрактиции, възлизащи общо на сума около 1 200 000 лв.

За големи заслуги в областта на изкуството бяха дадени званията «народен» и «заслужил» на общо 143 дейци на изкуството.

Може да се каже, че в нашата страна се извършва коренна културна революция, която обхваща милионите трудещи се маси, приобщава ги към науката и изкуството и развързва тяхната неизчерпаема енергия и творчески способности.

През изминалата 1953 г. бяха отчетени значителни постижения в областта на просветата и културата, повиши се значително културното равнище на нашия народ. Така, до края на 1953 г. във висшите учебни заведения завършиха 6213 души млади стипендианти. Броят на библиотеките с книжен фонд над 500 тома нарасна на 5006 с 9 368 000 тома.

Броят на кината достигна до 930.

През 1953 г. бяха издадени 3071 книги с общ тираж 18 милиона броя. Увеличи се броят на излизащите списания, а така също и броят на еднократния тираж на ежедневните вестници.

С предлагания план за 1954 г. за развитието на народното стопанство са набелязани мероприятия за развитието не само на нашата икономика, а и за по-нататъшния разцвет на науката, изкуството и културата, които ще способствуват за повишаване политическото съзнание на трудещите се в нашата страна.

В плана е предвидено значително увеличение на мрежата на училищата, научно-изследователските институти, висшите и средните учебни заведения, читалищата, библиотеките, музеите, изложбите, театрите, оркестрите и други културни учреждения, чиято главна задача е по-нататъшното повишаване културното равнище на нашия народ.

За обезпечаване на горните задачи за културно-битовото строителство се заделят от общия обем на капиталовложенията, предвидени за Републиката за 1954 г., 14,9%. С тези средства ще бъдат построени и въведени в експлоатация през 1954 г. 70 нови училища; ще бъдат завършени театрите в гр. Русе, домът на културата в Димитрово и летния театър в гр. Пловдив.

Успоредно с това се предвиждат и редица мероприятия за подобряване на учебно-методичната работа от страна на преподавателския персонал за правилно възпитание и обучаване на учащите се.

За да бъде задоволено народното стопанство с висши кадри и специалисти за промишлеността, строителството и селското стопанство, се предвижда броят на завършващите студенти да се увеличи с около 1000 души, от които инженерно-технически кадри с 600 души и др., които ще поставят своите знания изцяло в служба на нашето социалистическо строителство за успешното разрешаване на задачите, които партията и правителството поставят с плана за 1954 г.

В областта на филмовото производство се предвижда да бъдат завършени пет художествени игрални филма, 45 късометражни, 58 кинопрегледа и 8 преводни филма. Броят на кинематографите за 1954 г. ще се увеличи с 9, предназначени предимно за граничните селски райони.

Потисканите с години творчески сили и таланти на народа получиха през първата петилетка небивал простор на действие. Днес у нас самият народ взема активно участие в сътворяването на родната култура. Най-ярък пример за участието на народа

в изграждането на културата е широко разгърнатата се в страната художествена самодейност, която към края на първата петилетка достигна към 9000 самодейни колектива, които през 1954 г. ще се увеличат значително. През 1954 г. ще бъде създаден и ще действа още един симфоничен оркестър в страната.

Като се има предвид огромната просветна роля, която играят народните читалища за издигане културния уровень на трудещите се, в плана за 1954 г. се предвижда да се увеличи със 17 броя.

За да се отговори на нарасналите нужди на трудещите се от марксистическа, научна и художествена литература, през 1954 г. броят на библиотеките с над 500 тома ще нарасне с 880, а броят на книгите — с 1 365 000 тома.

Важно място в плана за 1954 г. се отнежда на Българската академия на науките и на научно-изследователските институти, които ще достигнат 131 с 1600 научни работници, които ще окажат голяма помощ в разрешаването на редица теоретически проблеми, а така също и практически, които ще бъдат в помощ по редица въпроси, залегнали в плана за 1954 г. в областта на промишлеността и селското стопанство с оглед увеличаване добивите от растениевъдството, увеличаване продуктивността от животновъдството и подобряване качеството на промишлената продукция.

Другари и другарки народни представители! С изпълнението на предложения план за 1954 г. нашата страна ще има значителни постижения във всички отрасли на стопанския, икономическия и културния живот. Нека, както казва народът, запретнем ръкави и си плюем на ръцете.

Необходимо е да кажем, че докато ние с всички сили сме се заели с мирен и съзидателен труд, в капиталистическите страни успоредно с намаляването на промишленото производство и обедняването на трудещите се маси в упадък се намират и културата, и изкуството в тези страни. Очевиден пример за това е стачката на артистите във Франция в близкото минало, които искаха повишаване на заплатите си и вместо капиталистите собственици да удовлетворят техните справедливи искания, те затвориха за известно време театрите, което показва, че културата и изкуството са за тях средство за извличане на печалби, а не средство за задоволяване културните нужди на трудния народ.

Така очертаният план в областта на културата и просветата чакла нас, поставя отговорни задачи пред труженниците на науката, изкуството и културата, за чието разрешаване ние всички трябва с въодушевление и ентузиазъм да вложим всички сили и под ръководството на Българската комунистическа партия и народното ни правителство да повишим още повече културното равнище и политическото съзнание на нашия прекрасен, чистосърдечен и трудолюбив български народ.

Заявявам, че приемам предложения план и ще гласувам за него. (Ръкопляскания)

Председателствуваш Петър Попалатов: Има думата народният представител др. Тодор Стоянов.

Тодор Стоянов: (От трибуната) Другари и другарки народни представители! В представения ни законопроект за народностопанския план за 1954 г. са залегнали мероприятия, които ще осигурят по-нататъшния подем на нашата страна по пътя на изграждане на социализма. В него са набелязани мероприятия, които ще подпомогнат по-нататъшното стопанско и културно повдигане и на нашия окръг.

В отчетния доклад на Централния комитет на БКП на Шестия конгрес на партията бяха посочени огромните успехи на нашия народ през годините на Първата петилетка по пътя на социалистическото строителство. В същия тоя период от време в Русенски окръг бяха постигнати големи успехи във всички отрасли на нашия живот.

В нашия окръг се строи пеницилинов завод, който през настоящата 1954 г. ще бъде завършен и ще снабдява страната с един от най-ценните медикаменти — пеницилин — за опазване здравето на народа.

В гр. Русе се издигна и изградна огромният завод «Г. Димитров» за производство на селскостопански машини. Сега този завод снабдява нашето селско стопанство със земеделски машини и съоръжения, като тракторни плугове, редосеялки, култиватори, обръщачи, сенокосачи, гнездови редосеялки, вършачки и др. — всичко 45 вида. Миналата 1953 г. на завода беше поставена задачата да произведе пробно първия български комбайн. Колективът при завода изпълни с чест поставената му задача и през жътвената кампания беше изпробан първият български комбайн, който успешно пожъна над 6000 декара. През настоящата година е възложено серийно производство на комбайни, които през предстоящата жътвена кампания ще пент по нашите родни поля. Те ще бъдат истинска гордост на нашата социалистическа индустрия.

Ние си спомняме, че в неотдавнашното фашистко минало се внасяха отгън обикновени трупици, лемежи и други дребни селскостопански съоръжения, а днес благодарение на последователната и правилна политика на Българската комунистическа партия и Народното правителство и безрезервната помощ на великия Съветски съюз расте и крепне нашата родна индустрия за радост на трудещите се и напук на враговете. Гордост за нас е, че нашите прекрасни вършачки «Димитровки» вече се изнасят в далечна Индия.

Голяма част от нашия окръг е разположена покрай р. Дунав. В миналото тая река беше страшилище за местното население, като често при прииждането си заливаше и опустошаваше с хиляди декари посеви, а много пъти отвлечаше и къщи в населени места. Блатата, като Бръшлянското, Тутраканското и др., бяха развъдници на маларични комари, които бяха причиня за широкото върлуване на малариата.

Днес р. Дунав в нашия окръг е укротена и не представлява опасност, както в миналото, за нанасяне на бедствия. Направиха се диги, изкопаха се отводнителни канали, монтираха се отводнителни помпени станции. Миризливите блатата са превърнати на плодородни, хлебодородни полета, от които се получават десетки хиляди тонове слънчоглед, захарно цвекло, оряз и др. Водата на р. Дунав се използва все по-пълно за напояването на Дунавската равнина.

Благодарение грижите на народната власт, с героичния труд на населението и с помощта на специалисти и технически съоръжения, изпратени ни от братския Съветски съюз, напоителни канали пропашаха полетата, като достигнаха чак и в Кубратска околия. В миналото, макар Дунав да бе близо, в сушави години тая хубава равнина представляваше пустиня. Преди пускането на напоителните канали в нашия окръг и дума не ставаше за масово отглеждане на памука, а доколкуто такъв се сееше на отделни места, получаваха се минимални добиви от декар.

През миналата 1953 г. полетата на селата Голямо и Малко Враново, Бабово, Борисово и Сандрово, Русенско, Черешово и Юпер, Кубратско, Бръшлян, Нова Черна, Цар Самуил, Тутраканско, и много други благодарение на напояването от Дунава бяха побелели от разцъфтелите пъпки на памука. Богато бе възнаграден трудът на кооператорите, като в с. Голямо Враново се получиха добиви от 200 декара над 200 кг памук от декар поливна площ, над 6 тона захарно цвекло от декар, в с. Ветрен над 150 кг памук от декар, в с. Малко Враново от декар поливна площ се получиха 1140 кг сухо семе и много още такива високи постижения. През миналата 1953 г. Русенски окръг даде на държавата 2,5 пъти повече памук в сравнение с 1952 г.

Всеки, който познава тая равнина в миналото, особено през сушавите години, и я погледне днес, когато вече се напоява от водите на Дунава, не може да не се възхити от грижите на нашата народна власт за подобряване положението на нашите трудещи се селяни.

Нашата народна власт направи Кралимарковски крачки в развитието на нашето селско стопанство. Трудещите се селяни от Русенски окръг под ръководството на БКП смело тръгнаха по пътя на новия живот. Те постигнаха забележителни победи в изграждането социализма на село. Днес в Русенски окръг има 259 кооперативни стопанства, в които членуват 52,2% от селските домакинства, с 53,7% от цялата обработваема земя в окръга. Кооперирането на селското стопанство създава възможност за все по-широкото внедряване на машинната обработка на земята. Народното правителство, последователно провеждайки политиката на всеославно подпомагане на селското стопанство, създаде 19 машинно-тракторни станции в Русенски окръг. В нашия окръг машинно-тракторните станции разполагат с 1 100 трактора, приведени към 15 конски сили, с над 160 комбайна, с голям брой прикачни машини, като редосеялки, плугове, окопвачки и др.

През миналата 1953 г. машинно-тракторните станции в Русенски окръг изораха с машините си над 385 000 декара пролетна предсеитбена оран, засяха 460 000 декара есенна сеитба. Вече 2 години наред мощни съветски комбайни жънат кооперативните блокове на Русенски окръг. Миналото лято с комбайни бяха покъснати над 423 000 декара, което се равнява на цялата жътва и вършитба в Кубратска и Разградска околии. Миналата година много по-широко се приложи и машинното онопаване на пролетниците, реголването и други механически мероприятия, а през 1954 г. ще се извърши механизано бране на памук със съветски памукокомбайни. Общо механизацията за 1953 г. е нараснала с 26,2% спрямо 1952 г., а през настоящата 1954 г. механизацията на селското стопанство ще се увеличи с още над 20%, като само в Русенска околия ще стигне близо 80%.

Държавата оказва голяма помощ на кооперативните стопанства за строежите на хигиенични животновъдни помещения. Само през 1953 г. бяха отпуснати на трудовете кооперативни земеделски стопанства в окръга 26 500 000 лв. заеми и големи количества строителни материали. През същата година бяха построени обори, свинарници, хамбари, семехранилници, овчарници и др., или всичко над 1 300 обекта, а за настоящата 1954 г. ще бъдат построени още над 1000 обекта нови селскостопански сгради в ТКЗС.

Големи постижения се получиха в нашия окръг и в животновъдството, като се доставиха породисти разплодници.

Държавното земеделско стопанство в гр. Силистра получи от крава «Боркиня» 51 литър и 800 грама мляко дневна дойка, а от фуражна крава — 3200 килограма мляко. ТКЗС «Владимирци», Исперихско, от крава «Цветана» — 42 кг. дневна дойка, ТКЗС в с. Гагала, Русенско, от крава «Стояна» — 44 кг дневна дойка и още много и много такива. Никаква вражеска агитация не може да спира или да омаловажи тези големи постижения на нашето село, резултат на всеослазната помощ на партията и правителството. Където и да минем през окръга, ние отдалеч ще видим прекрасните строежи, които показват с какви бързи крачки се движат нашето изостанало в миналото село.

Централният комитет на Българската комунистическа партия и Министерският съвет издадоха специалното 236-то постановление за преобразяването на Добруджа. На Добруджа фашистката власт не обръщаше никакво внимание. Тя беше най-изостаналият край в нашата страна. В нея се изпращаха нашите прогресивни дейци на заточение и мъчение, а населението тънеше в мрак и мизерия, в безводие. За светлина то употребяваше газетицата.

Сега държавните залесителни пояси по реките Сеньковка, Демир Баба и Суха река, ползащитните пояси по плодородните кооперативни блокове, десетките електрифицирани, кинифицирани, радиофицирани и водоснабдени села, издигнатите светли училищни сгради, строителството на новата железопътна линия Самуил—Силистра, която в една част е завършена и е в експлоатация, създадените автомобилни линии — превръщат тая изостанала в миналото страна в истинска златна Добруджа.

През годините на народната власт бяха постигнати удивителни успехи и в електрификацията на нашия окръг. Докато до 9 септември 1944 г. в целия окръг са били построени едва 50 км далекопроводи, след тая дата далекопроводите достигнаха 1183 км. Тогава имаше електрифицирани 8 селища, и то околийските центрове, от които някои частично, а днес имаме електрифицирани 127 населени места, а само през 1954 г. ще бъдат електрифицирани още над 30 селища.

Няколкократно нарастна броят на кинифицираните селища в окръга. В миналото кинотеатри имаше само в гр. Русе и околийските центрове, или всичко 10, а днес общият брой на кината в окръга достигна 64. Радиофицирани села до 9 септември 1944 г. в окръга нямаше нито едно, а сега словом и цифром 63 наши села имат радиоуредби с хиляди високоговорители.

Партията и народното правителство полагат големи грижи за водоснабдяването на безводните населени места в нашия окръг. Само за първия етап от строежа на Писанската водоснабдителна група бяха отпуснати 1 230 000 лв., за групата Кайнарджика — 738 000 лв., за групата Обретеник — 150 000 лв., бързо бе завършена и Двемогилската група, която снабдява 7 села, разширена бе и водоснабдителната мрежа в Полско Косово и Горна Манастирица. Общо в окръга са водоснабдени от 9 септември досега 52 селища, от които 28 в безводна Добруджа, а до края на 1954 г. ще бъдат водоснабдени 15 нови населени места.

За здравеопазването на народа се полагат всеослазни грижи. Ярък показател за това е въведената от 1951 г. всенародна безплатна медицинска помощ. Докато до 9 септември 1944 г. в селата на Русенски окръг нямаше нито един родилен дом, за 9 години народна власт са построени 56 родилни домове. В миналото трудещите се от селата на окръга получаваха с цената на много средства и несподи при пътуването здравна помощ от всичко 6 градски и околийски болници.

Днес, освен тия болници, в 16 села са открити, обзаведени и работят участъкови болници, в които обслужването на болните е културно. Трудещите се от нашия окръг се радват на новопостроената след 9 септември 1944 г. величествена болница в околийския център Исперих, сградата на която отдалеч показва башинските грижи на нашата народна власт към нуждаещите се от лечение. Благодарение на въведените нови съветски методи на лечение смъртността от туберкулоза в нашия окръг е намалена два пъти. Сега нашата медицина е действително хуманна, ликвидирала е спекулата с лекарската помощ и лекарствата, тъй характерна и тъй жестоко безчовечна в капиталистическия свят.

В развитието на народната просвета заедно с цялата страна и нашият окръг постигна немислими в миналото успехи. За най-кратък срок бяха построени над 40 училищни масивни сгради, а през настоящата година ще бъдат построени нови жилищни сгради в селата Стърмен, Беленско, Белинци, Исперихско, Сияния вода, Разградско. Пайново и Овен, Дуловско, а много други още.

Големи са грижите на народната власт за турското население в Русенски окръг, което буржоазните управници държаха в голямо невежество. През последните няколко години у нас бяха открити 32 начални и 57 основни турски училища, 2 турски гимназии и 1 турско педагогическо училище. Броят на прибраните турски деца, подлежащи на задължително обучение, нарасна от 15 019 през 1943—1944 г. на 20 650 през настоящата учебна година. Докато до 9 септември 1944 г. в окръга нямаше нито един, сега имаме турски гимназиални учители 8, броят на турските учители в началните училища и прогимназиите се увеличи от 304 през 1943—1944 г. на 885 през настоящата учебна година.

Като резултат на бързия подем на нашето народно стопанство, на увеличеното производство на нашата социалистическа промишленост и селско стопанство трудещите се получаха четвъртото по ред намаление на цените на предметите за широко потребление. Този нов успех бе удар за враговете на нашата Родина. Пресъхнаха езиците на вражеските крещатала, объркаха си сметките враговете и вражеските станции. Напук на «Гласът на Америка» нашите магазини са пътни с всякакъв вид стоки, които напълно задоволяват нуждите на трудещите се и които те сега купуват на намалени цени.

Тези колосални успехи можахме да постигнем благодарение на правилната политика на Българската комунистическа партия и народното правителство, на героичния труд на работници и селяни от фабрики, заводи и полета, на братската безкористна помощ на великия Съветски съюз и демократичните страни. Тия наши успехи, постигнати във всички отрасли на нашия живот, допринасят за рязкото подобрене на битовото и материалното

състояние на трудещите се. Те импулсират нашите усилия да изпълним всички предстоящи задачи, поставени ни от партията и правителството в проектоплана за 1954 г. Необходимо е да подобряваме организацията на труда в ТКЗС, да осигурим здрава фуражна база и да увеличим продуктивността на нашето животновъдство, да увеличим механизацията на селското стопанство, напълно да приложим агротехническите мероприятия в нашето селско стопанство, да използваме най-правилно поливните площи, за да стане животът още по-красив и още по-радостен.

Възванието на Централния комитет на Българската комунистическа партия и управителния съвет на Българския земеделски народен съюз entusiasмира комунисти и земеделци, механизатори и трудещи се селяни в борбата за още по-голямо производство, за разцвета и щастieto на нашата Родина.

Другари и другарки народни представители! Аз заявявам от тая трибуна, че ще гласувам представения ни проектозакон за народностопанския план за 1954 г., защото виждам в него залагани мероприятия, които напълно отговарят на трудещите се от нашия окръг и нашата Родина, мероприятия, които носят още повече щастие и радост в нашия живот, още повече укрепват нашата силна социалистическа Родина. (Ръкопляскания)

Председателстващ Петър Попзлатев: Другарите народни представители записани да говорят.

15 минути почивка.

(След почивката)

Председателстващ Петър Попзлатев: Заседанието продължава.

Поради това, че изказалите се народни представители по законопроекта бяха в пълно съгласие със самия законопроект, с доклада на др. Георги Чанков и с доклада на академик Петко Стайнов, другарят Георги Чанков и академик Петко Стайнов, като докладчик на законодателната комисия, не намират за нужно да взимат думата за заключително слово.

Преминуваме към гласуване на законопроекта.

Моля др. докладчик академик Петко Стайнов да докладва за законопроекта.

Бюрото прави предложение, законопроекът да бъде гласуван по глави.

Има ли друго становище? — Няма.

Тия от другарите народни представители, които приемат предложението на Бюрото, моля, да вдигнат ръка. Приема се.

Докладчик Петко Стайнов: (Чете)

«ЗАКОН

за държавния народностопански план за 1954 г.»

Председателстващ Петър Попзлатев: Другарите народни представители, които приемат заглавието на законопроекта, както то бе прочетено от докладчика, моля, да вдигнат ръка. Приема се.

Докладчик Петко Стайнов: (Чете)

«РАЗДЕЛ ПЪРВИ

Въз основа на чл. 17, т. 6 от Конституцията на Народна република България и в съгласие с Директивата на Шестия конгрес на Българската комунистическа партия по Втория петгодишен план за развитието на Народна република България през 1953—1957 години Народното събрание утвърждава приетия от Министерския съвет план за развитието на Народна република България за 1954 г. по следните основни показатели:

I. По капиталното строителство

1. Общият обем на капиталните вложения за Републиката през 1954 г. се увеличава с 8,1% в сравнение с 1953 г., в това число за държавния сектор с 14,6%.

2. За да се осигури максимално увеличение на производството на електроенергия, каменни въглища, руди, концентрати, цветни и черни метали и на предмети за народно потребление, капиталните вложения се увеличават за промишлеността с 11,8% в сравнение с 1953 г., в това число само за каменно-въглената промишленост — с 90,9%, за електроизграждането — с 63,1%.

3. За да се осигури сериозен подем на селското стопанство чрез получаване на високи и устойчиви добиви от растениевъдството и увеличаване броя и продуктивността на селскостопанските животни, само държавните капитални вложения за селското стопанство се увеличават с 58,8% в сравнение с 1953 г. Независимо от това определят се 384 милиона лева държавни средства за кредитиране на капиталните вложения на трудово-кооперативните земеделски стопанства.

4. За по-нататъшното развитие на транспорта и съобщенията заделят се капитални вложения за транспорта и съобщенията 13,1% от общия обем на капиталните вложения.

5. За да се задоволят по-добре културно-битовите нужди на трудещите се, увеличават се капиталните вложения за културно-битово строителство с 50,2% в сравнение с 1953 г., в това число за просвета и култура — с 21,2%, за народно здраве и социални грижи — с 19,4%.

6. За подобряване жилищните условия на трудещите се увеличават се капиталните вложения за жилищно строителство с

82% в сравнение с 1953 г., а жилищната площ — 2,5 пъти повече в сравнение с 1953 г.»

Председателстващ Петър Попзлатев: Другарите народни представители, които приемат прочетената обща част на раздел първи и глава I, включващи точки 1 до 6, както бяха прочетени, моля, да вдигнат ръка. Има ли някои другари против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Приема се.

Докладчик Петко Стайнов: (Чете)

«II. По промишлеността

1. Увеличава се общият обем на промишлената продукция, включително местната и кооперативната, с 8,2% в сравнение с 1953 г.

2. По министерства и ведомства промишлената продукция се увеличава в сравнение с 1953 г., както следва:

Републиканска промишленост

1. Министерство на електрификацията	със	17,1%
2. Министерство на тежката промишленост	с	13,9%
3. Министерство на леката и хранителната промишленост	с	5,4%
4. Министерство на транспорта	с	10%
5. Министерство на доставките	с	12,9%
6. Министерство на външната търговия	с	15,9%
7. Министерство на строежите	с	20,1%
8. Министерство на народното здраве	с	32,9%
9. Министерство на народната просвета	с	18,1%
10. Министерство на земеделието	с	41,2%
11. Министерство на вътрешната търговия	с	18,8%
12. Министерство на пощите, телеграфите и телефоните	със	7,6%
13. Министерство на културата	с	6%
14. «Хорбсо»	с	47,3%
15. «Горубсо»	със	17,3%
16. Главно управление за геодезия и картография (ГУГК)	със	112,1%
3. Увеличава се производството на по-важните видове промишлени произведения в сравнение с 1953 г., както следва:		
Електроенергия	със	17,7%
Каменни въглища	с	9,2%
Чугун	с	16,3%
Сеч на обли материали	с	11,5%
Електромотори	с	34,4%
Култиватори тракторни	с	30,6%
Цемент	с	19,7%
Домакински съдове метални	с	47,7%
Печки	с	34,8%
Кревати метални	с	27,5%
Зеленчукови консерви	с	13,2%
Растителни хранителни масла	с	14,7%
Ориз	с	36,6%
Захар	с	22%
Манипулиран тютюн	с	25,2%

Председателстващ Петър Попзлатев: Другарите народни представители, които приемат глава II, включваща точки 1 до 3, както беше прочетена, моля, да вдигнат ръка. Има ли някои другари против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Приема се.

Докладчик Петко Стайнов: (Чете)

«III. По селското и горското стопанство

1. Увеличава се общата продукция на селското стопанство с 6,8% в сравнение с 1953 г.; в това число само от животновъдството с 14,9%.

2. Поливните земи се увеличават с 19,6% в сравнение с 1953 г.

3. Тракторните работи, приведени в мена оран, се увеличават с 5,8% в сравнение с 1953 г. Механизацията с механическа и животинска теглителна сила в трудово-кооперативните земеделски стопанства и държавните земеделски стопанства през 1954 г. се установява: за междуредовата обработка на орошните култури — на 65,5%, за култивирането — на 81,3%, а само с механически двигатели: за дълбоката есенна оран — на 74,7%, за вършитбата — на 63,9% и за жътвата с комбайни — на 33,8%.

4. Установява се средните добиви на декар от селскостопанските култури общо за страната да бъдат най-малко: за зима пшеница — 170 кг, за зимна — 145 кг, за ориз — 350 кг, за фасул — 62 кг, за слънчогледово семе — 111 кг, за неоманган памук от поливни площи — 109 кг, от неполивни — 57 кг, за ориенталски тютюн от поливни площи — 104 кг, от неполивни — 70 кг, за захарно цвекло от поливни площи — 2400 кг, от неполивни — 1560 кг.

5. Броят на селскостопанските животни в сравнение с 1953 г. се увеличава: на говедата — с 3,2%, а само на кравите — с 4,4%, на конете — с 1,1%, на овцете — с 2%, на свинете — с 18,5% и на птиците — с 14,6%.

6. Средната продуктивност на селскостопанските животни в сравнение с 1953 г. се увеличава, както следва: годишна млечност на крава — с 18,6%, на биволица — с 31,7%, на овца — с 2,3%, а възпроизводствата на една овца — с 2,8%.

7. Залесяват се 430 000 декара горски площи.»

Председателстващ Петър Попзлатев: Другарите народни представители, които приемат глава III, включваща точки 1 до 7, както беше прочетена, моля, да вдигнат ръка. Има ли някои другари против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Приема се.

Докладчик Петко Стайнов: (Чете)

«IV. По транспорта и съобщенията

1. За да се задоволят нуждите на народното стопанство от транспорт през 1954 г., обемът на работата в тон/км в сравнение с 1953 г. се увеличава със 7,6%, в това число: жп. транспорт — с 6,9%, воден транспорт — с 11,9%, автомобилен транспорт — с 3,3%.

2. Оборътът на товарните вагони в жп. транспорт се намалява от 90,36 часа през 1953 г. на 85 часа през 1954 г., а процентът на празното пътуване на товарните вагони — от 40 на 36,8.

3. Използването на товарния автомобилен парк на Управлението на автоtransporta се увеличава с 6%.

Председателстващ Петър Попзлатев: Другарите народни представители, които приемат глава IV, включваща точки 1 до 3, така, както беше прочетена, моля, да вдигнат ръка. Има ли някои другари против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Приема се.

Докладчик Петко Стайнов: (Чете)

«V. По стопанството

За да се подобри снабдяването на населението през 1954 г., продажбата на по-важните стоки се увеличава в сравнение с 1953 г., както следва: ориз — с 54,6%, фасул — с 21%, месо — с 38,7%, зеленчуци пресни — с 40,3%, растителни масла с 13,8%, захар — с 55,4%, яйца — с 32,9%, обувки — с 26,1%, печки — с 45%, цемент — с 20,2%, памучни тъкани — с 28,8%, копринени тъкани — с 20,2%, вълнени тъкани — с 23%, сирене и кашкавал — с 20,3%, свинска мас — с 67,4% и мляно — с 22,8%.

Председателстващ Петър Попзлатев: Другарите народни представители, които приемат глава V така, както беше прочетена, моля, да вдигнат ръка. Има ли някои другари против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Приема се.

Докладчик Петко Стайнов: (Чете)

«VI. По просветата, здравеопазването и комуналното стопанство

1. Броят на учащите се в общообразователните училища, техникумите, средните специални училища и институти, училищата и школите за трудови резерви и практическите земеделски училища се определят на 1 140 000, а броят на завършващите висши учебни заведения — на 7100 души.

2. Увеличават се леглата в лечебно-профилактичните заведения в сравнение с 1953 г. общо с 5,8%.

3. Установява се през 1954 г. да бъдат обхванати в детските градини 42,2% от децата с предучилищна възраст.

4. Дължината на въведената в експлоатация нова канализационна мрежа се увеличава с 15,1% и се водоснабдяват 92 селища, в това число 2 града.»

Председателстващ Петър Попзлатев: Другарите народни представители, които приемат глава VI, включваща точки 1 до 4, както беше прочетена, моля, да вдигнат ръка. Има ли някои другари против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Приема се.

Докладчик Петко Стайнов: (Чете)

«VII. По производителността на труда и снижение на себестойността

1. Производителността на труда през 1954 г. за републиканската промишленост нараства с 5,4%, за жп. транспорт с 2,8%, за строителството — с 3,7%.

2. Себестойността на промишлената продукция се снижава с 4%, на превозите в транспорта — с 2,5%, а стойността на строително-монтажните работи — с 8%.

Председателстващ Петър Попзлатев: Другарите народни представители, които приемат глава VII, включваща точки 1 и 2, както беше прочетена, моля, да вдигнат ръка. Има ли някои другари против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Приема се.

Докладчик Петко Стайнов: (Чете)

«РАЗДЕЛ ВТОРИ

ОСИГУРЯВАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА

1. Общото ръководство и контрол за правилното и своевременно изпълнение на плана се възлага на Министерския съвет.

2. Министерският съвет взема решения, издава наредби и провежда мероприятия във връзка с осигуряване изпълнението на плана, които са задължителни за всички.

3. Министерският съвет утвърждава годишните и тримесечните планове на министерствата, ведомствата, окръзите и извършва промени, които се налагат в процеса на изпълнението на плана.

Изпълнението на народно-стопанския план за 1954 г. да се счита от 1 януари 1954 г.»

Председателстващ Петър Попзлатев: Другарите народни представители, които приемат раздел II, включващ точки 1 до 3, както беше прочетен, моля, да вдигнат ръка. Приема се.

Следователно Събранието приема целия проект на Закона за държавния народно-стопански план за 1954 г.

Преминваме към последната точка от дневния ред

Освобождаване от длъжност главния прокурор на Народната република България Димитър Георгиев Запryanов и избор на нов главен прокурор на Народната република България

Предложението, което трябва да разгледаме в тази точка, е направено от двете парламентарни групи — на Българската комунистическа партия и на Българския земеделски народен съюз. То гласи:

«Другарки и другари народни представители! Съгласно чл. 63 от Конституцията на Народната република България и чл. 4, ал. IV от Закона за Прокуратурата на Народната република България Народното събрание избира и освобождава от длъжност главния прокурор на Народната република.

Поради обстоятелството, че главният прокурор на Народната република др. Димитър Георгиев Запryanов преминава на друга работа, предлагаме Народното събрание да го освободи от длъжност.

На негово място предлагаме да бъде избран за главен прокурор на Народната република др. Йордан Неделчев Чобанов, досегашен извънреден пратеник и пълномощен министър на Народната република в Анкара.

По изложените съображения предлагаме Народното събрание да вземе следното решение:

1. Освобождава от длъжност главния прокурор на Народната република др. Димитър Георгиев Запryanов поради преминаване на друга работа.

2. Избира за главен прокурор на Народната република др. Йордан Неделчев Чобанов.

Има ли другари народни представители, които да се изкажат по направеното предложение? — Няма.

Бюрото предлага за решение това предложение в неговите две части поотделно — първо, освобождава от длъжност главния прокурор на Народната република др. Димитър Георгиев Запryanов поради преминаване на друга работа.

Тия от другарите народни представители, които приемат това предложение, моля, да вдигнат ръка. Против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Събранието приема това предложение.

Второ, избира за главен прокурор на Народната република България др. Йордан Неделчев Чобанов.

Моля другарите народни представители, които приемат това предложение, да вдигнат ръка. Против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Народното събрание приема и това второ предложение.

Другари народни представители! С това дневният ред на втората извънредна сесия на Второ Народно събрание е изчерпан.

В своята втора извънредна сесия Второ Народно събрание прие Закона за държавния народно-стопански план за 1954 г. Значението на държавния народно-стопански план като основа и линия на целия наш живот — стопански, културен и политически, е добре известно на всички ни. Аз искам от мястото на председателството тук да отбележа, че държавният народно-стопански план не е само основна програма за все по-здраво и сигурно творчество, но и най-плътна и цялостно изражение на присъщата на системата на нашата народна демокрация истина — истината, че самият народ у нас приема своя стопански план и изпълнява своя стопански план. Туй е, което е присъщо на нашата народна демокрация и точно то е, което трябва да се има предвид от страна на всички другари народни представители.

С приемането на държавния народно-стопански план за 1954 г. първата задача в това отношение на нашия народ, следователно и на нашето Народно събрание е изпълнена. Остава да се изпълни втората, без съмнение много по-съществена задача — задачата да бъде изпълнен и преизпълнен държавният народно-стопански план за 1954 г.

Другари народни представители! На работа, на вдъхновена и ентусиазирана работа за изпълнение и преизпълнение на държавния народно-стопански план за 1954 година! (Ръкопляскания)

Поради изчерпване на дневния ред на втората извънредна сесия на Второ Народно събрание обявявам втората извънредна сесия на Второ Народно събрание за закрыта.

(Закрыта в 18 ч.)

* Подпредседател: П. ПОПЗЛАТЕВ

Секретари: { ИВ. ЗЛ. КУРШУМОВ
Ж. ЖИВКОВА ВЪЧКОВА

Стенограф: Г. ТРЪПЧЕВ